

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2018-2021 d. 18-05-2021

Mødedato Tirsdag d. 18. maj 2021 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, indgang B

Indholdsfortegnelse

Ungestrategi på det specialiserede socialområde.....	3
Godkendelse af plan for ældrerådsvalget 2021.....	7
Godkendelse af effektiviseringer til budget 2022.....	12
Socialtandplejen i Odense for udsatte borgere.....	16
Næste skridt i udviklingen af Fremtidens Vollsmose.....	22
Orientering om reaktivt ældretilsyn udført af Styrelsen for Patientsikkerhed.....	29
Aktuelle sager.....	30

Punkt 1: Ungestrategi på det specialiserede socialområde

27.00.00-G01-604-21

Resume

Denne sag omhandler den nye "Ungestrategi" på det specialiserede socialområde i Odense Kommune.

Med udgangspunkt i Odense Kommunes øgede pres på det specialiserede socialområde har byrådet besluttet en plan, der skal imødekomme de økonomiske udfordringer på området. Planen bygger på anbefalinger fra henholdsvis Rambøll-analysen, BDO-rapporten og Socialstyrelsens Task Force målrettet en bedre økonomisk og faglig styring af det specialiserede socialområde i Odense Kommune.

Som en central del af denne plan har byrådet den 9. december 2020 besluttet, at der bl.a. skal udarbejdes en "Ungestrategi" målrettet de unge på det specialiserede socialområde. Strategien skal styrke det tværprofessionelle samarbejde og et fælles ungeperspektiv både internt i og på tværs af fagforvaltningerne. Derudover skal strategien blive til på baggrund af indsigter fra borgere, medarbejdere og andre interessenter indsamlet via en stor, fokuseret og systematisk inddragelsesproces.

Den 23. marts 2020 har Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget drøftet de overordnede tematiske spor i "Ungestrategien", der er udarbejdet på baggrund af de indsamlede indsigter.

På fællesmødet den 13. april 2021 drøftede udvalgene udkast til "Ungestrategien" – herunder målsætninger og effekter. Derudover besluttede udvalgene at sende strategien til bred høring hos relevante parter.

På dagens møde skal udvalgene godkende "Ungestrategien" - og indstille den til behandling i Økonomiudvalget den 26. maj 2021 – og endelig godkendelse i byrådet den 2. juni 2021.

Effekt

Børn- og unge bliver klar til fremtiden & Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

En tværgående "Ungestrategi" skal sikre et styrket, fælles ungeperspektiv på det specialiserede socialområde både internt i og på tværs af fagforvaltningerne. Dette ensartede blik på støtte og indsats til de unge skal sikre en større kontinuitet, så flere unge får en bedre og mere ensartet overgang til et selvstændigt voksenliv.

Flere odenseanere i job og på vej til job & Færre borgere er relativt fattige

Med en tværgående "Ungestrategi" vil der, både internt i og på tværs af fagforvaltningerne, blive skabt det rette fundament for et tydeligt uddannelses- og jobfokus for unge på det specialiserede socialområde. Dette skal sikre, at flere unge bliver selvforsørgende - og dermed via et fast indtægtsgrundlag kan opretholde gode livsvilkår uden bl.a. fattigdom.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til de respektive udvalg, at byrådet godkender "Ungestrategien" på det specialiserede socialområde.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Baggrund

I efteråret 2020 behandlede fagudvalgene, Økonomiudvalget og byrådet anbefalingerne i rapporterne fra Rambøll, BDO og Socialstyrelsens Task Force, der blev bestilt med udgangspunkt i de seneste års udfordringer på det specialiserede socialområde. Anbefalingerne danner således grundlaget for den samlede plan, der er lagt for det specialiserede socialområde i Odense Kommune.

Som led i denne plan har fagudvalgene (den 24. november 2020) og byrådet (den 9. december 2020) besluttet, at der skal udarbejdes en "Ungestrategi". Strategien skal styrke et stærkere fælles ungeperspektiv i Odense Kommune målrettet unge på det specialiserede socialområde.

Formålet er at skabe en fælles kulturforståelse og tilgang til de unge. Med andre ord skal der være en sammenhængende ungeindsats både internt i og på tværs af forvaltningernes arbejde med unge på det specialiserede socialområde i forhold til uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatser. Strategien skal således sætte ramme, retning og mål for den støtte, som nogle unge har brug for at komme godt videre i et selvstændigt voksenliv (for nogens vedkommende understøttet) med uddannelse eller beskæftigelse.

Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget har behandlet input og udkast til "Ungestrategien" på møderne den 23. februar 2021 og den 13. april 2021. På baggrund af udvalgenes bemærkninger er strategien blevet justeret i overensstemmelse hermed.

På dagens møde skal udvalgene godkende "Ungestrategien" og indstille den til videre godkendelse i henholdsvis Økonomiudvalget den 26. maj 2021 og byrådet den 2. juni 2021.

"Ungestrategiens" målsætninger og effekter

Odense-målene sætter den overordnede ramme for "Ungestrategien" særligt med følgende mål:

- Børn og unge bliver klar til fremtiden.
- Flere odenseanere i job og på vej til job.
- Flere funktionsdygtige ældre og handicappede.
- Færre borgere er relativt fattige.

På det fælles udvalgsmøde den 13. april 2021 udtrykte udvalgene et ønske om at være med i udarbejdelse og fastlæggelse af ambitionsniveauet for "Ungestrategiens" målsætninger.

Som udgangspunkt vil de tre udvalg skulle fastlægge ambitionsniveauet for følgende målsætninger, hvor der er aktuelle og tilgængelige datagrundlag på beskæftigelses- og socialområdet.

Indikatorer med eksisterende datagrundlag for målgruppen:

- At unge i udsatte positioner ikke har mere skolefravær end andre unge.
- At flere unge består mindst dansk og matematik i folkeskolens 9. klasses afgangsprøve, samt at flere består hele afgangsprøven og får mindst 2 i dansk og matematik.
- At flere udsatte unge afslutter en ungdomsuddannelse.
- At flere udsatte unge er i job eller uddannelse.
- At flere unge under 18 år modtager løn fra en arbejdsplads hver måned.
- At udsatte unge kun oplever få sagsbehandlerskift.
- At flere udsatte unge er udeboende i egen bolig eller i støttende boformer.

I takt med implementering af det nye fagsystem Nexus (opstart efteråret 2021) vil udvalgene skulle deltage i udvælgelse af supplerende indikatorer og dertilhørende ambitionsniveauer i "Ungestrategien".

Der vil blive planlagt og afviklet en drøftelses- og beslutningsproces om fastlæggelse af konkrete ambitionsniveauer i "Ungestrategien" i løbet af efteråret 2021.

For hvert nyt år - og i takt med lancering af nye tiltag i "Ungestrategien" - tager forvaltningerne stilling til, hvilke nye målinger der er behov for som opfølgning på strategiens målsætninger. Tilsvarende vil der blive taget stilling til relevante målinger, når strategiens handlingsplaner bliver udarbejdet.

Høring af relevante parter

Med henblik på at få yderligere kvalificering og bemærkninger hos relevante interessenter på det specialiserede socialområde besluttede udvalget på mødet den 13. april 2021 at sende "Ungestrategien" til bred høring hos relevante parter.

Som følge heraf er "Ungestrategien" blevet lagt på Høringsportalen, så alle borgere i Odense har mulighed for at tilgå strategien og afgive høringsbemærkninger.

Derudover er "Ungestrategien" sendt direkte til følgende parter med invitation om at give bemærkninger:

- Odense Kommunes Fælles Elevråd
- Odense Kommunes Handicapråd
- Odense Kommunes Udsatteråd
- Socialpædagogernes Landsforbund (SL)
- Danmarks Socialrådgiverforening (DS)
- Børn- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL)
- Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF)

Indsendte høringssvar

Der er afgivet høringssvar omkring "Ungestrategien" fra følgende parter:

- Odense Kommunes Råd for Socialt Udsatte
- Odense Kommunes Handicapråd

- Socialpædagogernes Landsforbund Lillebælt
- Odense Kommunes Fælles Elevråd

Hvilke høringsbemærkninger har ført til justeringer i "Ungestrategien"?

Som det fremgår af nedenstående oversigt, har der udelukkende været fremsendt høringsbemærkninger med ændringsforslag til "Ungestrategien" fra Odense Kommunes Fælles Elevråd. Nedenfor fremgår det, hvilke høringsbemærkninger der har givet anledning til justeringer i den endelige strategi.

Høringspart	Bemærkning
Odense Kommunes Råd for Socialt Udsatte	Ingen konkrete ændringsforslag
Odense Kommunes Handicapråd	Ingen konkrete ændringsforslag
Socialpædagogernes Landsforbund Lillebælt	Ingen konkrete ændringsforslag
Odense Kommunes Fælles Elevråd	<ol style="list-style-type: none"> 1. ... at det er vigtigt, at der også bliver brugt tid på Ung-til-Ung princippet. Det kan være uoverskueligt at forestille sig en vellykket fremtid, og man kan let komme til at føle sig misforstået - især når man ikke passer helt ind i normen. Når man er femten, kan det være rart at møde en 23-årig, der har haft eller stadig har problemer, der minder om ens egne. 2. Ligegyldigt hvor godt fungerende man er, er succesoplevelser en vigtig del af ens selvopfattelse. Det står også nævnt flere gange i strategien. En del af at opleve succes er også, at kunne identificere et problem og finde frem til en løsning på det selv. Det kan være frustrerende konstant at skulle bede om hjælp, når man gerne vil gøre sig sine egne erfaringer. Derfor foreslår vi, at del af målet med at være "selvstændig" også skal være at kunne søge hjælp et passende sted. Er der en god måde at gå til et problem på, så man på egen hånd kan finde en løsning? Hvornår er det nødvendigt at bede en mere erfaren tillidsperson om hjælp? Disse spørgsmål synes vi er vigtige i den forbindelse. 3. Som unge synes vi, at ordet "erfaren" passer meget bedre ind i sammenhængen. Ved at lytte til unges erfaringer i deres eget liv, vil man sammen kunne finde en passende løsning, i stedet for at den unge skal komme med konkrete problemer og løsningsforslag til et bestemt emne. 4. Mange unge identificerer sig hver som dreng eller pige. I strategien bliver der skrevet han/hun. Det er vigtigt at tænke ALLE unge ind, og derfor håber vi, at I vil rette det til han/hun/dem.

På dagens møde vil udvalgene få præsenteret og konkretiseret, hvordan høringsbemærkningerne er blevet anvendt i "Ungestrategien". Samtlige høringssvar og en oversigt over høringsbemærkningerne er vedlagt denne sag som bilag.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Ungestrategi 2021 - For unge der har brug for ekstra støtte

Høringssvar fra Socialpædagogerne Lillebælt

Høringssvar fra Odense fælleselevråd

Høringssvar fra Handicaprådet

Høringssvar fra Rådet for Socialt Udsatte

Høringsbemærkninger til Ungestrategien - 10. maj 2021

Punkt 2: Godkendelse af plan for ældrerådsvalet 2021

00.00.00-A00-132-17

Resume

Denne sag handler om planen for afvikling af ældrerådsvalet i 2021.

Der bliver afholdt valg til ældrerådet i november 2021. Derfor er der nedsat et valgudvalg, som skal planlægge valget. Valgudvalget består af repræsentanter fra Ældrerådet og Ældre- og Handicapforvaltningen. Valgudvalget har fokus på at sikre en høj valgdeltagelse til ældrerådsvalet.

Valgudvalget har lavet en plan for afvikling af valget. Det er denne plan som udvalget, ifølge vedtægterne for Ældrerådet i Odense Kommune, skal godkende. Valgplanen beskriver bl.a. afvikling af valget, tids- og handlingsplan for afviklingen og hvilke tiltag, der skal sikre en høj valgdeltagelse.

Valget til Ældrerådet vil blive afholdt som et hybridvalg. Det betyder, at de stemmeberettigede kan vælge at stemme pr. brev eller elektronisk via digital post.

Ældrerådets høringssvar er vedlagt som bilag.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Valg til Ældrerådet understøtter Ældrerådets muligheder for at påvirke de politiske beslutninger i en ældrevenlig retning, der styrker både selvhjulpenhed og livskvalitet for Odenses ældre.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender plan for afvikling af ældrerådsvalet 2021.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I sagsfremstillingen er beskrevet plan for afvikling af valg til Ældrerådet i 2021.

Plan for afvikling af valg til Ældrerådet

Efter lovgivningen skal der afholdes valg til Ældrerådet hvert 4. år. Valget i Odense bliver afholdt samme år som valg til byrådet, altså i 2021.

De stemmeberettigede til ældrerådsvalet er borgere, der har fast bopæl i Odense Kommune, og som er fyldt 60 år på sidste valgdag. Sidste valgdag er den 16/11.

Der er nedsat et valgudvalg med repræsentanter fra Ældrerådet og Ældre- og Handicapforvaltningen.

Valgudvalget har udarbejdet en plan for afviklingen af valget til Ældrerådet. Planen sikrer tilrettelæggelse og gennemførelse af valget og skal godkendes af Ældre- og Handicapudvalget.

Valg til Ældrerådet som hybridvalg

Valgudvalget planlægger, at Ældrerådsvalet bliver afholdt som et hybridvalg. Det vil sige, at:

- Der bliver udsendt følgebrev, stemmeseddel, folder med kandidatliste og frankeret svarkuvert med fysisk post til alle stemmeberettigede.
- Der bliver sendt digital post med link til kandidatliste og stemmeseddel til alle de stemmeberettigede, der er tilmeldt digital post.

Vælgeren til Ældrerådsvalet afgiver sin stemme enten på den fysiske stemmeseddel eller gennem linket i den digitale post. Valgsystemet sikrer, at der for hver stemmeberettiget kun bliver registreret én gyldig stemme, uanset hvilket afstemningsmedie, vælgeren benytter. Hvis en vælger stemmer både ved brev og digitalt, er det den digitale stemme, der tæller.

Koden på den fysiske stemmeseddel og på den digitale stemmeseddel sikrer, at der ikke bliver afgivet to stemmer fra samme vælger. Skulle der blive afgivet to stemmer fra samme vælger, er det den digitale stemme, som tæller.

Det fysiske og digitale valgmateriale bliver udsendt ultimo oktober til primo november.

Valget bliver afholdt i perioden fra den 1.- 16. november. Sidste frist for at afgive sin stemme er den 16. november. Valgresultatet bliver offentliggjort den 1. december.

Kandidater til Ældrerådet

For at tiltrække flest mulige kandidater og sikre et godt valg, bliver der en bred kommunikationsindsats fra midten af august og helt frem til valget. Kommunikationen sker i to faser: En 'stil op' fase, og en 'stem' fase.

Kommunikationen vil bl.a. foregå på odense.dk, i udvalgte dagblade og lokalaviser samt på Facebook. Herudover vil der i ugerne 44 og 45 blive reklameret for ældrerådvalget i byrummet via udvalgte plakatsøjler/standere fordelt i byen.

Denne del af kommunikationen ligger udover det materiale, som alle stemmeberettigede modtager med fysisk og digital post.

Der vil blive informeret om, hvordan man opstiller som kandidat til ældrerådet i august. Det vil bl.a. ske ved informationsarrangementer på Ørbækvej 100 og Seniorhuset. Man kan stille op til Ældrerådet på to måder:

- Ved at udfylde og fremsende en fysisk kandidaterklæring.
- Ved at oprette en profil digitalt i et kandidatmodul, leveret af Assembly Voting, som står for selve afviklingen af valget.

Afvikling af valget

Valget afvikles som en "full service valgløsning", hvor firmaet - Assembly Voting - forestår forberedelse og gennemførelse af alle tekniske dele af valghandlingen.

Fokus på høj valgdeltagelse

Valgudvalget har fokus på at sikre en høj valgdeltagelse ved ældrerådvalget.

Formålet med at afholde ældrerådvalget som et hybridvalg, hvor valgmaterialer bliver udsendt både pr. fysisk og digital post, er derfor også at opnå den højst mulige stemmeprocent. For yderligere at styrke valgdeltagelsen har Valgudvalget taget forskellige initiativer, som er beskrevet nedenfor.

Initiativer for at styrke valgdeltagelsen ved ældrerådvalget 2021

Der bliver opstillet særlige stemmeurner på de enkelte afstemningssteder ved kommunalvalget. På valgdagen kan man så aflevere sin brevstemme til ældrerådvalget der.

Herudover har Borgerservicecenteret givet tilsagn om, at man i valgperioden kan aflevere sin brevstemme til Ældrerådvalget i Borgerservicecenteret og på bibliotekerne. Her er

der samtidig mulighed for at brevstemme til kommunalvalget.

Yderligere planlægger Ældre- og Handicapforvaltningen at etablere mulighed for, at man i valgperioden kan aflevere sin brevstemme på Ørbækvej 100. Forvaltningen arbejder på at sikre indsamling af brevstemmer fra ældre på plejecentre.

For at styrke valgdeltagelsen ved det digitale valg stiller Assembly Voting i hele valgperioden en hotline til rådighed. Hotlinen er dagligt bemandet fra 9.00-16.00, og man kan her få vejledning i, hvordan man afleverer sin digitale stemme.

Med disse initiativer forventer Valgudvalget at have skabt grundlag for en høj valgdeltagelse. At sikre en høj valgdeltagelse var også det bagvedliggende ønske for Ældrerådets tidligere anmodning til valgbestyrelsen om at afvikle ældrerådsvalet som et fremmødevalg.

Tids- og handlingsplan for afvikling af valg til ældrerådet

Planen er udarbejdet af valgudvalget og opfylder de krav, der fremgår af Protokollat til Vedtægter for Ældreråd i Odense Kommune (se bilag).

Tid	Aktivitet
18. august - 22. september	Opstillingsperiode I denne periode kommunikeres der til målgruppen via Facebook, artikel i Ugeavisen, egne hjemmesider og digital post.
25. august	1. informationsmøde Der afholdes informationsmøde for interesserede kandidater i salen på Ørbækvej 100. Deltagelse af rådmand, forvaltningsrepræsentanter samt Ældrerådet.
30. august	2. informationsmøde Der afholdes informationsmøde for interesserede kandidater i Seniorhuset. Deltagelse af forvaltningsrepræsentanter samt Ældrerådet.
23.-24. september	Validering af kandidater
September - oktober	Udsendelse af valgmateriale

1.-16. Afstemningsperiode
november

I denne periode kommunikeres der til målgruppen via byrummet, lokalmedierne, Facebook, egne hjemmesider samt direkte til de 60+ årige (digital post samt fysisk post)

Evaluering

Der vil blive lavet en evaluering efter afholdelsen af valget. Her vil der blandt andet blive kigget på den samlede stemmeprocent samt stemmeprocenten for hhv. digital og fysisk afstemning. Der er en forventning om, at endnu flere i år, end i 2017, vil benytte sig af muligheden for at stemme digitalt, hvilket kan tale for, at tiden i 2025 vil være moden til et hundrede procent digitalt valg. I 2017 var det lige knap halvdelen af de afgivne stemmer, der var digitale.

Økonomi

Udgifterne til Ældrerådvalget forventes at være op til 1 mio. kr. Udgifterne dækker en "full service valgløsning" fra firmaet Assembly Voting, den grafiske del, annoncering mv. og porto.

Ud af den samlede udgift går ca. 0,5 mio. kr. til porto til fremsendelse af fysisk og digitalt valgmateriale til samtlige stemmeberettigede i Odense Kommune (ca. 45.700 personer).

Bilag

Protokollat til til 'Vedtægter for Ældrerådet i Odense Kommune'

Ældrerådets hørings svar

Punkt 3: Godkendelse af effektiviseringer til budget 2022

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag handler om effektiviseringsstrategien og herunder effektiviseringer til budget 2022. Sagen følger op på udvalgets drøftelse af effektiviseringsstrategien på møder den 13. april og 27. april.

Med rammeudmeldingen besluttede Økonomiudvalget, at den ene halvdel af effektiviseringskravet fordeles således, at $\frac{3}{4}$ fordeles efter budgetstørrelser inden for servicerammen, og at $\frac{1}{4}$ findes via fælles tværgående tiltag.

Den anden halvdel af effektiviseringskravet kan udvalgene selv disponere over og anvende til egne prioriteringer. Udvalget kan også undlade helt eller delvist at foretage effektiviseringer.

Ovenstående betyder, at

- udvalget skal foretage effektiviseringer for 4,4 mio. kr., som udvalget ikke selv kan disponere over.
- der vil være en fælles proces i alle udvalg i forhold til at foretage tværgående effektiviseringer for samlet 5 mio. kr. De tværgående effektiviseringsforslag skal drøftes i de enkelte udvalg, men vil ikke indgå i udvalgenes budgetbidrag. I stedet indgår de i det samlede budgetforslag til august.
- udvalget kan foretage yderligere effektiviseringer for op til 5,9 mio. kr., som udvalget selv kan disponere over.

I sagsfremstillingen er beskrevet effektiviseringer svarende til 4,4 mio. kr. samt de forventede tværgående effektiviseringer. På seneste møde har udvalget tilkendegivet, at der ikke skal laves yderligere effektiviseringer til budget 2022.

Ældrerådets og Handicaprådets høringssvar er vedlagt som bilag til sagen. Forvaltningsudvalget har ikke yderligere bemærkninger.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Effektiviseringerne bidrager til en forbedret drift, som frigør midler til effektiviseringskravet.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at

1. der foretages effektiviseringer svarende til 4,4 mio. kr. til budget 2022 som beskrevet i sagsfremstillingen.
2. der ikke foretages effektiviseringer svarende til den halvdel af effektiviseringskravet, som udvalget selv kan disponere over til budget 2022.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Anne-Mette Ebensgaard deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I sagsfremstillingen er beskrevet effektiviseringer svarende til 4,4 mio. kr. til budget 2022 samt de forventede tværgående effektiviseringer.

Effektiviseringer til budget 2022

Tabellen giver en oversigt over effektiviseringerne, som uddybes i de efterfølgende afsnit.

Tabel – Oversigt over effektiviseringer

Område	Budget 2022 (mio. kr.)
1. Uddelegering af effektiviseringskrav til administration og drift	1,5
2. Lov- og Cirkulæreprogram	2,2
3. Optimering af arbejdsgange i forbindelse med afregning til friplejecentre	0,7
I alt	4,4

1. Uddelegering af effektiviseringskrav til administration og drift

Primær effektiviseringstilgange: Optimering af arbejdsgange, nytænkning/innovation, velfærdsprioriteringer, automatisering og benchmarking med andre kommuner.

Tiltaget handler om, at der indenfor rammerne af effektiviseringsstrategien uddelegeres et effektiviseringskrav til administrationen og driften, som i fællesskab bidrager til at effektivisere svarende til 1,5 mio. kr inden for rammerne af effektiviseringsstrategien.

Udvalget godkendte et lignende effektiviseringsforslag til budget 2021 og iværksatte dermed en effektiviseringskultur, som har resulteret i gode tilbagemeldinger på, hvordan arbejdspladserne har arbejdet med effektiviseringerne.

2. Lov- og Cirkulæreprogram

Primær effektiviseringstilgang: Optimering af arbejdsgange.

Lov- og cirkulæreprogrammet er en kompensation, som kommunerne modtager som følge af lovændringer. For eksempel vil en lovændring, der pålægger kommunerne at udføre nye opgaver, medføre, at kommunerne under ét får en økonomisk kompensation svarende til det skønnede udgiftsbehov i kommunerne. Kompensationen kaldes også for DUT-midler.

Som følge af Odense Kommunes økonomistyringsprincipper vil DUT-midler fra Lov- og Cirkulæreprogrammet tilgå kassen med undtagelse af reguleringer over 2,0 mio. kr. I Lov- og cirkulæreprogram for 2020 er der 1 lovændring, som overstiger 2 mio. kr. og dermed udmøntes til udvalget.

Den pågældende lovændring handler om, at Folketinget har vedtaget et lovforslag, som giver mulighed for at yde overvågning om natten til unge i alderen 18-25 år med omfattende funktionsnedsættelser som modtager hjælp efter servicelovens §95 stk. 3. Med lovforslaget tildeles udvalget årligt 2,2 mio. kr. til udførelse af opgaven.

Forvaltningen har ikke p.t. borgere, som er omfattet af lovændringen. Forvaltningen følger udviklingen i borgergrundlaget, og såfremt der ikke sker ændringer, anvendes DUT-midlerne til at nedskrive en del af effektiviseringskravet. Dette sker på baggrund af tidligere effektiviseringer som følge af lovændringer uden medfølgende DUT-midler.

Dette blev besluttet af udvalget den 24. november 2020 i forbindelse med udmøntningen af budget 2021.

3. Optimering af arbejdsgange i forbindelse med afregning til friplejecentre

Primær effektiviseringstilgange: Optimering af arbejdsgange.

Ældre- og Handicapforvaltningen udarbejder årligt en beregning af taksten for friplejecentre, som de afregnes efter. En del af taksten vedrører it-telefoni, barselsfond og rekruttering, som tidligere har været en del af Økonomiudvalgets budget, uden at Ældre- og Handicapudvalget er blevet kompenseret herfor.

Forvaltningen har derfor optimeret arbejdsgange, rutiner og praksis i det daglige arbejde for at kunne håndtere afregning af denne del af taksten. I 2021 er Ældre- og Handicapudvalget blevet kompenseret, som dermed frigør midler til arbejdet med effektiviseringsstrategien.

Forventede tværgående effektiviseringer til budget 2022

Forvaltningen forventer, at de tværgående effektiviseringer vil fokusere på ændrede arbejdsformer, ændrede mødeformer, færre konferencer, mindre transport, mindre print mv. Der skal laves effektiviseringer for samlet 5 mio. kr.

De tværgående effektiviseringsforslag vil blive drøftet i de enkelte udvalg, men vil ikke indgå i udvalgenes budgetbidrag. I stedet indgår de i det samlede budgetforslag til august.

Økonomi

Sagen indgår i de videre politiske drøftelser om budget 2022. De økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning, opgøres derfor ikke særskilt for denne sag.

Bilag

Ældrerådets høringssvar

Handicaprådets høringssvar

Punkt 4: Socialtandplejen i Odense for udsatte borgere

29.15.18-P21-79-20

Resume

En lovændring fra 1. juli 2020 betyder, at landets kommuner er forpligtiget til at tilbyde gratis tandpleje til de mest socialt udsatte borgere. Den gratis tandpleje hedder socialtandplejen.

Loven indeholder både en skal-bestemmelse og en kan-bestemmelse. Det vil sige, at nogle udsatte borgere har krav på et tilbud om gratis tandpleje (skal-bestemmelsen), og at hver kommune derudover kan vælge at udvide målgruppen (kan-bestemmelsen).

Odense Kommune tilbyder i øjeblikket gratis socialtandpleje til udsatte borgere i henhold til lovens skal-bestemmelse. Udvalget skal i dag beslutte, om udvalget udover skal-bestemmelsen vil benytte kan-bestemmelsen i lovgivningen, og dermed udvide målgruppen for socialtandplejen i Odense. Sagen behandles både i Beskæftigelses- og Socialudvalget og i Ældre- og Handicapudvalget. Det gør den, da målgruppen til socialtandplejen organisatorisk hører under disse to forvaltninger.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen vurderer, at kan-bestemmelsen med fordel kan bruges til at udvide målgruppen til også at omfatte "udsatte borgere i stofmisbrugsbehandling eller alkoholbehandling, som har bopælsadresse i Odense og som modtager offentlig forsørgelse". Sagen har været i høring ved Udsatterådet, som anbefaler indstillingen.

Effekt

Et sundere Odense

Socialtandplejen medfører et sundere Odense. Det sker ved at tilbyde akut smertelindrende tandbehandling og opbyggende tandbehandling til socialt udsatte i målgruppen.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget benytter kan-bestemmelsen i loven om socialtandpleje til at udvide målgruppen til også at omfatte "udsatte borgere i stofmisbrugsbehandling eller alkoholbehandling, som har bopælsadresse i Odense og som modtager offentlig forsørgelse".

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Sundheds- og ældreministeren fremsatte den 26. marts 2020 lovforslag vedrørende socialtandplejen. Socialtandplejen skal sikre gratis tandpleje til de mest socialt udsatte borgere. Lovforslaget blev vedtaget den 25. juni 2020 og trådte i kraft den

1. juli 2020.

Den nye lov indeholder både en skal-bestemmelse og en kan-bestemmelse.

Målgruppen for socialtandpleje: Skal-bestemmelsen

Landets kommuner skal tilbyde socialtandpleje til disse borgere:

- Kommunerne skal tilbyde socialtandpleje til udsatte borgere, der er hjemløse (reelt eller funktionelt). Det er de borgere, som ifølge serviceloven, har mulighed for at tage ophold på forsorgshjem og herberg.
- Kommunerne skal tilbyde socialtandpleje til udsatte borgere, der har ret til at benytte aktivitets- og samværstilbud på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne jf. servicelovens § 104. For denne gruppe borgere er det ikke et krav, at de er hjemløse.

Det er en forudsætning for at få hjælp til socialtandpleje, at borgeren ikke kan benytte de allerede eksisterende tandplejetilbud, og at vedkommende har et tandbehandlingsbehov.

Målgruppen for skal-bestemmelsen omfatter borgere fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og fra Ældre- og Handicapforvaltningen.

Målgruppen kan udvides: Kan-bestemmelsen

Kommunen kan tilbyde socialtandpleje til udsatte borgere, der ikke er omfattet af skal-bestemmelsen. Det er også for denne målgruppe en forudsætning for at få hjælp til socialtandpleje, at borgeren ikke kan benytte de allerede eksisterende tandplejetilbud, og at vedkommende har et tandbehandlingsbehov.

Hvis udvalget ønsker at udvide målgruppen og anvende kan-bestemmelsen, er der et behov for, at der fastsættes et ensartet serviceniveau. Et ensartet serviceniveau, med en klar definition af hvilke borgere, der er omfattet af den udvidede målgruppe, sikrer ligebehandling af borgerne.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen vurderer, at der i såvel alkoholbehandlingen som stofmisbrugsbehandlingen kan være udsatte borgere, som dels har et tandbehandlingsbehov, dels ikke hører under definitionen i skal-bestemmelsen, og dels ikke kan benytte allerede eksisterende tandplejetilbud. På den baggrund foreslår Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen at udvide målgruppen til socialtandplejen via kan-bestemmelsen. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen foreslår, at kan-bestemmelsen bruges til at udvide målgruppen til også at omfatte "udsatte borgere i stofmisbrugsbehandling eller alkoholbehandling, som har bopælsadresse i Odense og som modtager offentlig forsørgelse".

Denne udvidelse af målgruppen sikrer, at ikke-hjemløse borgere i stofmisbrugsbehandling eller alkoholbehandling inkluderes i målgruppen, uanset om de benytter aktivitets- og samværstilbud. Odense Kommune arbejder ud fra en Housing First strategi. Det betyder, at der arbejdes ud fra en strategi om, at udsatte borgere skal have egen bolig med relevant støtte, frem for et liv i hjemløshed. I tråd med den tilgang, så vurderer Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen, at det ikke vil være hensigtsmæssigt, hvis netop succes med, at udsatte borgere bor i egen bolig, skal begrænse deres muligheder for at benytte socialtandplejen i Odense. Dette undgås ved at udvide målgruppen til socialtandplejen til også at omfatte udsatte borgere i stofmisbrugsbehandling og i alkoholbehandling.

Formuleringen om bopælsadresse i Odense er medtaget for at understrege, at kan-bestemmelsen gælder for borgere i Odense. Formuleringen om offentlig forsørgelse er medtaget for at understrege, at socialtandplejen er målrettet udsatte borgere.

Visitation til socialtandplejen i Odense

Borgernes indgang til socialtandplejen foregår via en visitation fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Visitationen sker fremskudt ved de steder, der møder borgerne i målgruppen. Det vil sige, at visitationen foregår ved forvaltningens egne tilbud til målgruppen såsom ved forsorgshjemmet St. Dannesbo og Behandlingscenter Odense. Samt i samarbejde med samarbejdspartnere såsom Kirkens Korshærs varmestue og herberg og KFUK's Sociale Arbejde, Reden Odense. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen sikrer, at der er samarbejdsaftaler om fremskudt visitation med relevante steder, som møder borgerne i målgruppen. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er altid ansvarlig for visitationen. Afslag på visitation modtages altid fra forvaltningen, så borgeren får den rette klagevejledning. Den fremskudte visitation er valgt ud fra et borgerperspektiv. Hensigten er at øge sandsynligheden for at udsatte borgere i målgruppen benytter socialtandplejen samt, at de hurtigt kan påbegynde tandbehandlingen. Det følger hensigten i loven.

Når en borger skal visiteres til socialtandplejen i skal-bestemmelsen, så sker det ud fra tre overordnede kriterier. En borger skal opfylde alle tre kriterier for at have ret til gratis tandbehandling via socialtandplejen.

Hvis kan-bestemmelsen benyttes til at udvide målgruppen, så vil nedenstående tre kriterier fortsat være gældende. Hvis målgruppen udvides via den foreslåede kan-bestemmelse, vil det betyde en ekstra dot under kriterie 1 med ordlyden "Og/eller udsatte borgere i stofmisbrugsbehandling eller alkoholbehandling, som har bopælsadresse i Odense og som modtager offentlig forsørgelse".

Kriterie 1: Socialtandplejen er et tilbud til de mest udsatte borgere fra gademiljøet

I lovgivningens skal-bestemmelse defineres det kort sagt på følgende måde:

- Hjemløse borgere, der har ret til ophold på herberg eller forsorgshjem.
- Og/eller borgere, der kan benytte varmestuer og væresteder målrettet de mest socialt udsatte.

Kriterie 2: Borgeren har et behov for tandbehandling

Borgeren kan kun visiteres til socialtandplejen, hvis borgeren har et behov for tandbehandling.

Kriterie 3: Socialtandplejen er kun en mulighed, hvis borgeren ikke kan benytte eksisterende tandlægetilbud på egen hånd eller med støtte

Intentionen med lovgivningen er, at udsatte, som falder indenfor kriterie 1 + 2, får behandlet sine tænder. Kriterie 3 er opsat i loven, fordi det ikke er intentionen, at alle udsatte, der opfylder kriterie 1 + 2, skal have socialtandpleje. Det er kun dem, der ikke kan benytte andre tandlægetilbud, der skal visiteres til socialtandpleje. Hvis de kan benytte andre tandlægetilbud, så er det via disse, at de skal have hjælp til deres tænder.

Et element som begrænset økonomi giver derfor ikke i sig selv adgang til socialtandplejen. I stedet afhænger visitation af en samlet vurdering af borgeren, hvor kriterie 1, 2 og 3 alle skal være opfyldte.

Når forvaltningen vurderer, om en udsat borger kan benytte eksisterende tandlægetilbud, så foretager forvaltningen en socialfaglig vurdering. Heri indgår blandt andet kendskab til borgerens evne til at indgå i øvrige tilbud som fx stofbehandling, samtaler ved jobrådgiver, aftaler med egen læge. Borgerens livsforhold indgår også i den socialfaglige vurdering. Herunder om borgeren er i stand til at indgå i stabile rammer, eller om borgeren har et kaotisk livsforhold, som det ses ved gadens folk.

Et eksempel på en borger, hvor forvaltningen ville vurdere borgeren til at være i målgruppen for socialtandplejen:

- Borgeren er blandt de mest udsatte fra gademiljøet og har et tandbehandlingsbehov (Kriterie 1 + 2).
- Borgeren opholder sig ved visitationstidspunktet på et forsorgshjem.
- Borgeren har en historik med manglende evne til at fastholde bolig.
- Borgeren benytter varmemestuer i byen sporadisk.
- Borgeren har et svært misbrug samt en form for sindslidelse (udredt eller ej).
- Borgeren er ustabil i kontakten med øvrige instanser (såsom egen læge) og tilbud i kommunen.
- Kommunens medarbejdere er opsøgende og yder hjælp og støtte fremskudt, da borgeren er kaotisk i sin livsførelse og ikke kan deltage i et planlagt og struktureret forløb.

Ud fra ovenstående ville forvaltningen samlet vurderer, at borgeren ikke er i stand til at benytte eksisterende tandlægetilbud (kriterie 3). Da kriterie 1 + 2 også er opfyldt, så ville forvaltningen derfor visitere borgeren til socialtandpleje.

Et eksempel på en borger, hvor forvaltningen ville vurdere, at borgeren ikke er i målgruppen for socialtandplejen:

- Borgeren er blandt de mest udsatte fra gademiljøet og har et tandbehandlingsbehov (Kriterier 1 + 2).
- Borgeren benytter jævnligt en varmemestue.
- Borgeren har egen bolig.
- Borgeren har tilknyttet en bostøtte.
- Borgeren er tilknyttet Behandlingscenter Odense og overholder sine aftaler.
- Borgeren er stabil i kontakten med øvrige instanser (såsom egen læge) og tilbud i kommunen. Det vil sige, at borgeren oftest møder til aftalte tid og deltager i aftalte møder.
- Borgeren har kontaktet en tandlæge for at høre, hvad en behandling af borgerens tænder ville koste. Borgeren mangler økonomi til at kunne betale for tandbehandling.

Ud fra ovenstående ville forvaltningen samlet vurderer, at borgeren er i stand til at benytte eksisterende tandlægetilbud (kriterie 3) og dermed ikke er i målgruppen for socialtandplejen til trods for, at kriterie 1 + 2 også er opfyldt. Kommunen ville i stedet støtte borgeren i at benytte eksisterende ordninger via eksempelvis hjælp til ansøgning om enkeltydelse til tandbehandling, hjælp til ansøgning om specialtandpleje, hjælp via støtteperson til at opsøge ordinær tandlæge.

Tandbehandling i socialtandplejen i Odense

Det følger af lovændringen, at Odense Kommune skal tilbyde:

- Akut smertelindrende tandbehandling, dvs. en behandling, der afhjælper smerter, infektioner hævselser skader eller anden akut tilstand.
- Funktionsopbyggende tandpleje, dvs. en behandling af oral funktionsnedsættelse til borgere, der fx har nedsat tyggefunktion, eller hvor tab af tænder i fortandsregionen er vansirende.
- Forebyggende råd og vejledning i forhold til vedligeholdelse af behandlingen. Odense Kommune skal dermed kunne tilbyde information og instruktion i tandpleje og behandling af eksisterende sygdom og forebyggelse af ny sygdom.

I styrelsesvedtægterne for Odense Kommune fremgår det, at Børn- og Ungeudvalget varetager kommunens opgaver vedrørende kommunal tandpleje. Styrelsesvedtægterne definerer opgavefordelingen mellem de politiske udvalg i kommunen. Opgaven og fagligheden omkring tandpleje til målgruppen for socialtandpleje ligger derfor i Børn- og Ungeforvaltningen. I øjeblikket foregår det via en kontrakt med et privat tandlægehus. Det vil sige, at når en udsat borger er visiteret til socialtandplejen, så kan borgeren hurtigt og uden omkostninger for borgeren få behandlet sine tænder ved det private tandlægehus.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre og Handicapforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen arbejder i øjeblikket på, at styrke det opsøgende og forebyggende arbejde i socialtandplejen. Det kræver ansættelse af en person med tandfaglighed, som kan være opsøgende på målgruppen. Formålet er dels at motivere borgerne til at benytte tilbuddet om socialtandpleje. Samt dels at guide og vejlede borgerne i mundhygiejne og tandsundhed, så arbejdet udført i socialtandplejen har en længerevarende positiv effekt for borgernes tandsundhed. I sammenhæng hermed er det vurderingen i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen såvel som i Børn- og Ungeforvaltningen, at den hidtidige ordning om tandlægebehandling i ”tandbussen” ikke kan fortsætte som hidtil før nedlukningen (grundet COVID-19), hvor det var baseret på indsats fra frivillige tandlæger. Dette skyldes faglige såvel som lovgivningsmæssige hensyn.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen følger løbende i fællesskab ordningen og tilrettelægger sammen arbejdet med socialtandplejen.

Høring af Udsatterådet

Sagen har været i høring ved Udsatterådet. Udsatterådet anbefaler indstillingen. Udsatterådet vurderer, at udvidelsen af målgruppen sammen med initiativet med en tandfaglig opsøgende person vil løfte indsatsen for den almene tandsundhed for socialt udsatte borgere i Odense. Udsatterådets høringssvar kan læses i bilag 1.

Økonomi

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen modtog i 2020 1,4 mio. kr. og modtager 2,2 mio. kr. i 2021 og frem i kompensation til socialtandplejen via Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT). Beskæftigelses- og Socialforvaltningen vurderer, at DUT-midlerne er dækkende for dels ansættelse af en medarbejder til det opsøgende forebyggende arbejde i socialtandplejen samt til et købsbudget til tandbehandling af de visiterede borgere. Herunder vurderer Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, at DUT-midlerne er dækkende for finansiering af den indstillede udvidelse af målgruppen via kanbestemmelsen. Dette vurderes på baggrund af den hidtidige brug af socialtandplejen samt dialog med 6-byerne.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen vurderer, at det er vigtigt at forbruget løbende følges tæt. Det gøres dels ved almindelig løbende budgetopfølgning. Dels ved at behandlinger på 10.000 kr. eller derover skal godkendes af en tandlægefaglig medarbejder i Børn- og Ungeforvaltningen.

De mest udsatte borgere, der er i målgruppen for socialtandpleje, opholder sig ikke nødvendigvis i den kommune, hvor de er bopælsregistreret. Der er fremsat en ny lovgivning, som vil give mulighed for mellemkommunal refusion i forhold til skal-bestemmelsen. Hvis det vedtages af folketinget, så træder det i kraft den 1. juli 2021. Hvis folketinget vedtager lovforslaget, betyder det, at kommunen kan søge mellemkommunal refusion fra bopælskommunen til udgifter til tandpleje, som en anden kommune end bopælskommunen giver til borgerne. Det kan fx være i den situation, hvor opsøgende medarbejder i Odense Kommune kommer i kontakt med en borger i gademiljøet fra en anden kommune. Denne borger vil være registreret i CPR i sin hjemkommune. Odense Kommune vil skulle tilbyde social tandbehandling, hvorefter Odense Kommune kan kræve betaling fra bopælskommunen. Tilsvarende vil eksempelvis Københavns Kommune skulle tilbyde socialtandpleje til socialt udsatte borgere med hjemkommune i Odense, der er i gademiljøet i København og regningen for behandlingen vil være Odense Kommunes.

Bilag

Høringssvar fra Udsatterådet til socialtandplejen i Odense

Punkt 5: Næste skridt i udviklingen af Fremtidens Vollsmose

00.15.00-A00-20-19

Resume

Vollsmose er under forandring. Fra en fortid som ghettoområde til en fremtid som en blandet, bæredygtig bydel med fællesskaber, der fremmer et rigt og aktivt hverdagsliv.

Som udsat boligområde har Vollsmose ikke det bedste omdømme. Der er alt for mange, som står uden for arbejdsmarkedet. Og børn og unge i Vollsmose klarer sig fagligt, sprogligt og trivselsmæssigt dårligere end børn og unge i det øvrige Odense.

Den gennemgribende transformation af Vollsmose er begyndt. Kombinationen af fysiske forandringer, øget beskæftigelse og en positiv social udvikling sikrer, at Vollsmose bliver en attraktiv og velfungerende bydel for nuværende og kommende beboere.

For at understøtte en fortsat positiv udvikling i Vollsmose og sikre, at de politiske målsætninger indfries, har forvaltningerne med udgangspunkt i "Fremtidens Vollsmose – Odense Kommunes realiseringsplan" udarbejdet et samlet forslag til indsatser i Vollsmose.

Indsatserne understøtter opfyldelsen af følgende målsætninger:

- Vollsmose er en attraktiv, blandet bydel.
- Det faglige niveau blandt børn og unge fra Vollsmose øges.
- Flere kommer i job og uddannelse i Vollsmose.
- Det sproglige niveau blandt børn og unge øges.
- Kriminalitetsniveauet blandt børn og unge i Vollsmose falder.
- Flere deltager i fritids- og kulturaktiviteter i Vollsmose.
- Forbedret sundhed blandt beboerne i Vollsmose.

De foreslåede indsatser er forvaltningernes anbefaling til, hvilke indsatser der bør igangsættes i Vollsmose i overgangen fra nyorienterings- til omdannelsesfasen. Det samlede forslag til indsatser i Vollsmose vil blive behandlet politisk i forbindelse med Budget 2022.

Økonomiudvalget drøfter de næste skridt i udviklingen af Vollsmose samt det fælles forslag til indsatser på mødet den 12. maj 2021. Økonomiudvalgets eventuelle bemærkninger til de foreslåede indsatser i Vollsmose vil blive præsenteret under møderne i fagudvalgene.

Formålet med denne sag er, at fagudvalgene og Sundhedsudvalget med udgangspunkt i det fælles forslag til indsatser drøfter de næste skridt i udviklingen af Fremtidens Vollsmose. Punktet drøftes både på Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget, Ældre og Handicapudvalget samt By- og Kulturudvalget den 18. maj 2021, og det drøftes i Sundhedsudvalget den 19. maj 2021. Med afsæt i drøftelsen indarbejdes de respektive fagudvalgs forslag til indsatser i udvalgets sag om budgetbidrag 2022.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen samt By- og Kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med Borgmesterforvaltningen, at de respektive udvalg med udgangspunkt i det fælles forslag til indsatser i de kommende år drøfter næste skridt i udviklingen af Fremtidens Vollsmose.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Vollsmose er på den ene side et stort naturskønt område, hvor familier, unge og gamle har deres liv og dagligdag. Men Vollsmose er også et udsat boligområde, der ikke har det bedste omdømme og er isoleret fra den øvrige by. I dag er der ikke den variation af boliger og ejerformer, som kan tiltrække nye beboere til området.

I Vollsmose er der alt for mange, der står uden for arbejdsmarkedet. Børn og unge i Vollsmose klarer sig fagligt, sprogligt og trivselsmæssigt dårligere end børn og unge i det øvrige Odense. Der er færre borgere i Vollsmose, der deltager i kultur- og fritidsaktiviteter, end der er i den øvrige by. Og den sociale ulighed i sundhed er markant.

Vollsmose står derfor over for gennemgribende forandringer frem mod 2030. Den fysiske, den beskæftigelsesmæssige og den socioøkonomiske udvikling af Vollsmose er hinandens forudsætninger, hvis Vollsmose skal blive en attraktiv og velfungerende bydel for beboere og investorer. En bydel, hvor den enkelte har de samme muligheder som i det øvrige Odense. De gennemgribende forandringer af Vollsmose skal samtidig bidrage til at skabe flere blandede by- og boligområder i Odense.

Den politiske aftale "Den sidste Vollsmoseplan" fra 2018 beskriver de politiske målsætninger for Vollsmose. Målsætningerne er:

- Der er sket gennemgående fysiske forandringer, og bydelen tiltrækker investorer og nye beboere.
- Det faglige niveau blandt børn og unge fra Vollsmose er på niveau med det øvrige Odense i 2025.
- Beskæftigelsen i Vollsmose er på niveau med det øvrige Odense i 2028.
- Det sproglige niveau blandt børn og unge fra Vollsmose er på niveau med det øvrige Odense i 2030.
- Kriminalitetsniveauet blandt børn og unge i Vollsmose i 2030 er på niveau med det øvrige Odense i 2030.
- Deltagelsesfrekvensen i fritids- og kulturaktiviteter i Vollsmose kommer op på niveau med det øvrige Odense i 2030.
- Den generelle sundhedstilstand i Vollsmose kommer op på niveau med det øvrige Odense i 2030.

Transformationen af Vollsmose fra en fortid som ghetto til en fremtid som blandet, bæredygtig bydel er allerede i gang. For at understøtte en fortsat positiv udvikling i Vollsmose og sikre, at de politiske målsætninger indfries, har forvaltningerne udarbejdet et samlet forslag til mulige indsatser i Vollsmose til behandling i forbindelse med Budget 2022. Det fælles forslag er udarbejdet med udgangspunkt i "Fremtidens Vollsmose – Odense Kommunes realiseringsplan". Realiseringsplanen er Odense Byråds samlede plan for udviklingen af Vollsmose, der blev godkendt på byrådsmødet den 24. juni 2020.

Faser i transformationen af Vollsmose

Frem mod 2030 skal Vollsmose transformeres til en attraktiv, blandet bydel, der er bæredygtig socialt, miljømæssigt og økonomisk. Transformationen af Vollsmose falder i tre faser:

- Nyorientering indtil 2022
Problemafklaring og fokus på, hvilke muligheder der er i området.
- Omdannelse 2022-2028
De gennemgribende forandringer finder sted, og Vollsmose er et område i kraftig forandring.
- Fremtidens Vollsmose 2028-2030
Den nye bydel begynder at udfolde sig.

Forvaltningerne vurderer, at i overgangen fra nyorienteringen til omdannelsesfasen er det overordnet set nødvendigt at fokusere på, hvordan Vollsmose får et bedre omdømme, hvordan der kan skabes positiv interesse for udviklingen af bydelen, og hvordan den socioøkonomiske udvikling understøttes.

I de følgende afsnit er det beskrevet, hvilke indsatser der allerede er igangsat i Vollsmose, og hvad forvaltningerne foreslår som de næste skridt i udviklingen af bydelen.

Fysiske forandringer

De fysiske forandringer er drivende for hele udviklingen af Vollsmose. For i dag er der ikke den variation af boligtyper og ejerformer, der er afgørende for at tiltrække nye ressourcestærke beboere til området. Den fysiske transformation har desuden stor betydning for tiltrækning af investorer.

De gennemgribende fysiske forandringer er allerede i gang. Den nye bygade blev indviet i 2020, og infrastrukturplanen, som også indeholder to nye sivegader, nye stier og byrum vil være gennemført i slutningen af 2021. Renoveringen af Fyrreparken blev igangsat i 2020. Omdannelsen af Bøgeparken begynder med renovering og nedrivning af de første 138 boliger i november 2021. I Bøgeparken skal der i alt nedrives 287 boliger. De første beboere fra Bøgeparken er blevet genhuset i andre områder af Odense, og nedrivningerne vil give plads til etablering af nye private boliger samt service og erhverv.

Byrådet har i 2020 besluttet at igangsætte arbejdet med at skabe nye kvarterer på tværs af Åsumvej og Vollsmose Alle. Der er afsat midler til at ændre de store firesporede veje til mindre veje med to spor. Nu skal de kommunale arealer langs Åsumvej og Vollsmose Alle samt udvalgte kommunale arealer i Vollsmose klargøres, så Odense Kommune kan skyde dem ind i arealudviklingsselskabet. Bygaden skal desuden forlænges, så den bliver koblet på Vollsmose Alle.

Forslaget indeholder udgifter til at gøre de kommunale arealer i Vollsmose klar til indskud i arealudviklingsselskabet samt projektering af forlængelse af bygaden. Projekteringen er vurderet til 1 mio. kr., mens det samlede budget for projektering og selve forlængelse af bygaden skønnes til cirka 13 mio. kr.

Der er i dag kun et begrænset erhvervsliv i Vollsmose. I Den sidste Vollsmoseplan er det en målsætning at tiltrække erhverv til Vollsmose, og der er fokus på at fastholde daginstitutioner, skoler, biblioteker og andre kommunale services, der kan tiltrække både nye beboere og investorer. For at tiltrække erhverv til Vollsmose er der forslag om at etablere et nyt erhvervshus/bydelshus med blandt andet kommunale arbejdspladser.

Erhvervshuset/bydelshuset vurderes som et centralt åbningstræk for at tiltrække investorer og erhverv/arbejdspladser til området, hvor Odense Kommunes efterspørgsel efter kontorarbejdspladser med fordel kan suppleres med privat erhverv og udadvendte funktioner, som kan udgøre en destination og/eller understøtte et hverdagsliv i bydelen. Flere både medarbejdere og borgere vil få deres daglige gang i Vollsmose. Derved kan huset og de eksisterende kommunale tilbud spille en væsentlig rolle i Vollsmoses udvikling for nuværende og kommende beboere samt virksomheder.

Kontorfaciliteterne skal være klar i 2025, når de kommunale arbejdspladser i Egeparken og Birkeparken bliver nedrevet. Huset indgår i dialogen med mulige investorer i arealudviklingsselskabet. Det er derfor nødvendigt, at Odense Kommune allerede nu tager stilling til etablering af et nyt hus til kommunale arbejdspladser.

Indsatser i forhold til Vollsmoses omdømme samt kultur og fritid

Skal vi tiltrække nye beboere til Vollsmose, er det nødvendigt, at bydelen får et mere positivt omdømme – og det er derfor afgørende at skabe byliv og fællesskaber i Vollsmose allerede i overgangen til omdannelsesfasen, og mens den nye bydel folder sig ud. Foreninger, kulturaktører og iværksættere fra hele Odense kan inviteres til at stå for midlertidige aktiviteter, der bygger bro til udviklingen af Vollsmose, og de lokale ressourcer i Vollsmose kan også bringes i spil. Ved midlertidige aktiviteter forstås aktiviteter, der popper op og måske flytter rundt i Vollsmose, efterhånden som der opstår mulighed for at anvende ledige lokaler eller arealer.

Det er en udfordring, at der er færre borgere i Vollsmose, der deltager i kultur- og fritidsaktiviteter, end der er i det øvrige Odense. På fritids- og kulturområdet er der desuden kun begrænset udveksling mellem Vollsmose og den øvrige by. Midlertidige aktiviteter giver mulighed for meningsfuld samskabelse mellem aktører i og udenfor Vollsmose. Det styrker brobygningen mellem Vollsmose og den øvrige by. Midlertidige aktiviteter bidrager til at indfri ambitionen om at forbedre Vollsmoses omdømme og skabe fællesskaber mellem nye og eksisterende beboere i Vollsmose. De midlertidige aktiviteter bidrager også til at indfri målsætningen om, at deltagelsesfrekvensen i fritids- og kulturaktiviteter i Vollsmose kommer op på niveau med det øvrige Odense.

Beskæftigelsesindsatser

Den fysiske, den beskæftigelsesmæssige og sociale udvikling af Vollsmose er hinandens forudsætninger, hvis bydelen skal blive attraktiv og velfungerende for borgere og investorer. Udfordringen er, at ledigheden i Vollsmose er væsentligt højere end i den øvrige by. I Vollsmose er 45,9 % af borgerne på 18-64 år på offentlig forsørgelse. I det øvrige Odense er 17,2 % af borgerne på offentlig forsørgelse. Når flere borgere i Vollsmose kommer i job og uddannelse, så udvikles området socioøkonomisk, og vi bryder de mønstre, der har gentaget sig over generationer. Der er derfor igangsat ambitiøse beskæftigelsesindsatser for aktivitetsparate og jobparate ledige.

Der er forholdsvis mange kvinder med ikke-vestlig baggrund, der ikke er i beskæftigelse. Der er derfor et stort potentiale i at supplere de eksisterende beskæftigelsesindsatser i Vollsmose med en helhedsorienteret familie- og beskæftigelsesindsats. Et styrket samarbejde omkring familierne i Vollsmose med et særligt fokus på familier med småbørn og skolebørn samt ikke-vestlige kvinder uden for arbejdsmarkedet vil fx bidrage til at styrke den tidlige forebyggende indsats for børn og unge, modvirke negativ social kontrol og få flere kvinder med ikke-vestlig baggrund ud på arbejdsmarkedet. Den helhedsorienterede familie- og beskæftigelsesindsats bidrager til at indfri målsætningerne om, at beskæftigelsen i Vollsmose bliver på niveau med det øvrige Odense i 2028, og at sundhedstilstanden i Vollsmose bliver på niveau med det øvrige Odense i 2030.

Indsatser for børn og unge

I Fremtidens Vollsmose skal børn og unge have de bedste rammer og muligheder. Den nye skole i Vollsmose skal være verdens bedste robot-skole. En skole, hvor teknologi og robotter er en naturlig del af undervisningen, vil tiltrække elever fra andre dele af Odense. Der bliver også etableret tre nye børnehuse på H.C. Andersen Skolen med hver deres profil.

Udfordringen er, at børn og unge fra Vollsmose i dag klarer sig fagligt, sprogligt og trivselsmæssigt dårligere end børn og unge i det øvrige Odense. Ved folkeskolens afgangseksamen i skoleåret 2019/2020 har eleverne fra Vollsmose fx et væsentligt lavere karaktergennemsnit i de bundne prøvfag end eleverne i det øvrige Odense. I Vollsmose er karaktergennemsnittet 5,7 mod 7,1 i det øvrige Odense. I Den sidste Vollsmoseplan og Realiseringsplanen er målsætningerne for børn og unge, at børn og unge fra Vollsmose i 2025 har et fagligt niveau, der er på niveau med det øvrige Odense. I 2030 er målsætningen, at det sproglige niveau blandt børn i Vollsmose ved skolestartsalderen er på niveau med det øvrige Odense.

Der er forslag om seks indsatser for børn og unge, som tilsammen skal bidrage til at indfri målsætningen fra Den sidste Vollsmoseplan og realiseringsplanen om et styrket fagligt og sprogligt niveau blandt børn og unge i Vollsmose. Med de foreslåede indsatser styrkes sprogindsatserne i både børnehuse og skoler, og samarbejde med forældrene styrkes. Der er også forslag om en koordinerende familievejleder, som skal styrke det forebyggende arbejde med børn og unge i Vollsmose. Og der er behov for at understøtte afgangselevernes eksamensforberedelse.

For at styrke trygheden i området og forebygge, at børn og unge kommer ud i kriminalitet, er der tidligere afsat midler til projektet Stærke fællesskaber for alle, og der er foretaget omprioriteringer i SSP. Nu er der forslag om kriminalpræventive koordinatore, der kan sikre, at erfaringerne fra projektet Stærkere fællesskaber for alle implementeres på de enkelte skoler. Der er forslag om en bydækkende kriminalpræventiv koordinator, som kan styrke koordinering mellem de eksisterende kriminalpræventive indsatser. Den kriminalpræventive koordinator kan bidrage til at indfri målsætningen fra Den sidste Vollsmoseplan og realiseringsplanen om, at kriminalitetsniveauet blandt børn og unge i Vollsmose i 2030 skal være på niveau med gennemsnittet for Odense. Indsatsen bidrager også til at indfri målsætningen om, at trygheden i Vollsmose skal øges.

Sundhed

Den sociale ulighed i sundhed kommer til udtryk i Vollsmose. Der er derfor forslag om at igangsætte en styrket diabetesindsats til sårbare borgere i Vollsmose i samarbejde med Steno Diabetes Center Odense, der skal styrke borgernes trivsel og livskvalitet samt nedsætte risikoen for et alvorligt sygdomsforløb. Indsatsen er målrettet de behov og udfordringer, borgerne i Vollsmose har. Indsatsen bidrager til at indfri målsætningen fra Den sidste Vollsmoseplan om, at den generelle sundhedstilstand i Vollsmose kommer op på niveau med det øvrige Odense. Tilgangen fra den styrkede diabetesindsats kan potentielt set udbredes til andre sygdomme og flere boligområder.

Foreslåede indsatser

Som beskrevet ovenfor har forvaltningen udarbejdet et fælles, samlet forslag til indsatser i Vollsmose i de kommende år, som bidrager til at opnå målsætningerne i Den sidste Vollsmoseplan og realiseringsplanen. Det fælles forslag indeholder nedenstående indsatser. Der er uddybende beskrivelser af indsatserne i bilaget "Næste skridt i udviklingen af Fremtidens Vollsmose".

Økonomiudvalget

- Erhvervshus/bydelshus med blandt andet kommunale arbejdspladser.
- Projektering af bygadens forlængelse.
- Gøre arealer selskabsklare.

Beskæftigelses- og Socialudvalget samt Børn- og Ungeudvalget

- Helhedsorienteret familie- og beskæftigelsesindsats.

By- og Kulturforvaltningen

- Midlertidige aktiviteter bygger bro.

Børn- og Ungeudvalget

Vi arbejder med stærke fællesskaber

- Kriminalpræventive koordinatore.

Vi har høje ambitioner for børn og unge:

- Måltrettet eksamensforberedelse.
- Sprog som dimension i alle fag.
- Sprogvejledning til forældre i børnehuset og i hjemmet.
- Direkte tale-/sprogindsatser til de børn, der har behov.

Vi håndterer problemerne, inden de vokser sig store:

- Koordinerende familievejleder.
- Tværfaglige samarbejdsfora PLUS.

Sundhedsudvalget

- Styrket diabetesindsats til sårbare borgere i Vollsmose.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, har sagen ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning. De økonomiske konsekvenser af en senere beslutningssag vil fremgå af denne.

Der er udarbejdet et budgetoverslag for de foreslåede indsatser, der fremgår af skemaet nedenfor.

ØKONOMI FOR FORESLÅEDE INDSATSER									
	Økonomi, tkr.	Anlæg				Drift			
		2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Fysiske forandringer	Erhvervs-/bydelshus med kommunale arbejdspladser*								4.000
	Projektering af bygadens forlængelse	1.000							
	Gøre arealer selskabsklare	1.200	1.200	3.650					
Beskæftigelse	Helhedsorienteret familie- og beskæftigelsesindsats**					2.800	2.750	2.750	2.750
Tryghed	Kriminalpræventive koordinører					1.200	1.200	1.200	1.200
	Måltrettet eksamensforberedelse					420	420		
Børn og unge	Sprog som dimension i alle fag					800			
Kultur og fritid	Sprogvejledning til forældre i børnehuset og i hjemmet					1.945	1.945	1.945	
	Direkte tale-/sprogindsats til børn, der har behov					1.179	1.179	1.179	
Omdømme	Koordinerende familievejleder					3.000	3.000	3.000	
	Tværfaglige samarbejdsfora PLUS					2.000	2.000	2.000	
Sundhed	Midlertidige aktiviteter bygger bro					2.000	2.000	2.000	
	Styrket diabetesindsats til sårbare borgere i Vollsmose					450	450	450	
	I alt, tkr.	2.200	1.200	3.550	0	15.794	14.944	14.524	7.950

* Der er endnu ikke fuldt overblik over de afledte konsekvenser vedrørende deponering, lånoptagelse og ledige anlægsrammer

** Beskæftigelses- og Socialforvaltningen egenfinansierer desuden 2,0 mio. kr. årligt på særlig drift

Bilag

Bilag 1 Næste skridt i udviklingen af Fremtidens Vollsmose 05052021

Bilag 2 Realiseringsplan Fremtidens Vollsmose 03052021

Punkt 6: Orientering om reaktivt ældretilsyn udført af Styrelsen for Patientsikkerhed

27.69.32-K09-3-21

Resume

Denne sag handler om et reaktivt ældretilsyn i Plejeenheden Munke Mose og ophævelse af påbud. Udvalget er tidligere blevet orienteret om tilsyn og påbud på møder den 10. november 2020 og 19. januar 2021.

Et reaktivt tilsyn indebærer, at Styrelsen for Patientsikkerhed foretager aktiv kontrol i form af fx tilsynsbesøg eller anden undersøgelse, hvis styrelsen får kendskab til eller mistanke om overtrædelser eller mangler på sundhedsområdet, der indebærer farer for patientsikkerheden.

Styrelsen har placeret Plejeenheden Munke Mose i kategorien: Mindre problemer af betydning for den fornødne kvalitet.

Tilsynsrapporten er vedlagt som bilag.

På udvalgsmødet den 26. marts 2019 gav forvaltningen under punkt 7 et overblik over de forskellige typer af tilsyn på ældre- og handicapområdet

Bilag

Tilsynsrapport - Plejeenheden Munke Mose

Punkt 7: Aktuelle sager

85.02.02-P35-381-20

Resume

- Orientering om Covid-19
- Mulig konflikt - orientering.